

Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка
Навчально-науковий інститут історії, права та міжнародних відносин
Кафедра права та методики викладання правознавства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор інституту історії, права
та міжнародних відносин

Ю.В. Подрез

«01» вересня 2021 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ВСТУП ДО ПРАВА ЄС

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

галузь знань:	08 Право
спеціальність:	081 Право
освітньо-професійна програма:	Право
Мова навчання:	українська

Погоджено науково-методичною
комісією НН інституту історії, права
та міжнародних відносин
«31» серпня 2021 р.

Голова: Моцак С.І., кандидат
педагогічних наук, доцент

Загальна інформація про дисципліну

Назва дисципліни	Вступ до права ЄС
Викладач	Шестоपालов Роман Миколайович, к.ю.н., ст. викладач
Профайл викладача	https://law.sspu.edu.ua/media/attachments/2020/09/08/shestopalov2.pdf
Конт. тел.	+38 066 148 60 80
E-mail:	user291@gmail.com
Сторінка в Moodle	https://dl.sspu.edu.ua/course/view.php?id=5139
Консультації	https://law.sspu.edu.ua/studentam/konsultatsii-vykladachiv

Анотація до дисципліни

Національні інтереси України безпосередньо пов'язані з поступовою інтеграцією нашої держави до Євросоюзу. Одним із найважливіших інструментів для реалізації цього завдання є право ЄС. Це пояснюється тим, що складовою права Євросоюзу стала Угода про партнерство та співробітництво (УПС) між Україною, з одного боку, і європейськими співтовариствами та їхніми державами-членами, з іншого, яка врегулювала широкий спектр відносин між сторонами на доінтеграційному етапі.

Необхідність вивчення права Європейського Союзу в Україні обумовлено в першу чергу потребою у підвищенні загальної правової культури майбутніх юристів, важливою складовою якої є знання основних концепцій, понять, категорій зарубіжного права. Не менше значення має також можливість використання отриманих знань у майбутній практичній діяльності.

Вивчати «Вступ до права ЄС» доцільно з одночасним опануванням дисциплін Історія держави і права та Конституційне право.

Мета і завдання дисципліни

Метою є поглиблення правового світогляду студентів, формування професійних уявлень правову систему Європейського Союзу, створення теоретичних уявлень про предмет, методи, принципи, галузі, підгалузі, інститути та норми права ЄС, формування вмінь студентів правильно використовувати норми права ЄС у своїй діяльності.

Завданнями курсу є формування у студентів системи знань про принципи права ЄС, механізми взаємодії права ЄС та національного права держав-членів ЄС, а також права ЄС та держав-партнерів, основні галузі права ЄС, правові інструменти регулювання ринків товарів, робіт, послуг, фінансових ринків та ринків робочої сили, а також закласти основи практичних навиків кваліфікації правовідносин, що виникають всередині ЄС та у його відносинах з іншими державами, тлумачення норм права ЄС, використання норм права ЄС у правозастосовчій діяльності на національному рівні.

Навчальна дисципліна спрямована на формування таких визначених освітньо-професійною програмою **загальних компетентностей**:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 8. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку права, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство.

ЗК 14. Цінування та повага різноманітності і мультикультурності.

ЗК 15. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

Навчальна дисципліна спрямована на формування таких визначених освітньо-професійною програмою **спеціальних компетентностей**:

СК 3. Повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи.

СК 5. Здатність застосовувати знання засад і змісту інститутів міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.

СК 6. Знання і розуміння основ права Європейського Союзу.

СК 13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

СК 16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Навчальна дисципліна спрямована на формування визначеної освітньо-професійною програмою **інтегральної компетентності**, а саме: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Обсяг дисципліни

Вид занять	Загальна кількість годин
	90 годин
лекції	20
практичні заняття/ семінарські	20
консультації	2
самостійна робота	48

Ознаки дисципліни

Рік викладання	Курс навчання	Семестр	Кількість кредитів/годин	Кількість зміст. модулів	Форма контролю	Обов'язкова/вибіркова
2021/2022	1	2-й	3кредити/90 год.	5	Залік	Обов'язкова

Результати навчання

ПРН 2. Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання.

ПРН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

ПРН 4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.

ПРН 5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.

ПРН 8. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

ПРН 10. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, правильно вживаючи правничу термінологію.

ПРН 12. Доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло.

ПРН 21. Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

ПРН 23. Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

Тематичний план вивчення дисципліни

Програма навчальної дисципліни «Вступ до права ЄС» складається з п'яти розділів.

Розділ 1. Компетенція, інститути та основні етапи формування Європейських Співтовариств і Європейського Союзу

Тема 1. Європейський союз: склад, територія, населення. Держави-члени ЄС: коротка характеристика

Тема 2. Основні етапи формування Європейських Співтовариств і ЄС

Розділ 2. Право Європейського Союзу: поняття, принципи, джерела та система

Тема 3. Поняття та принципи права Європейського Союзу

Тема 4. Джерела та система права Європейського Союзу

Розділ 3. Права людини та їх захист в Європейському Союзі

Тема 5. Права людини в Європейському Союзі

Тема 6. Захист прав людини в Європейському Союзі

Розділ 4. Судова система Європейського Союзу та Європейський суд з прав людини

Тема 7. Судова система Європейського Союзу

Тема 8. Європейський суд з прав людини

Розділ 5. Особливості гармонізації законодавства України до законодавства ЄС

Тема 9. Правове регулювання співробітництва України та ЄС

Тема 10. Угода про асоціацію та угода про вільну торгівлю між Україною та ЄС: загальна характеристика

Тема 11. Адаптація права України до права Європейського Союзу

Політика дисципліни

У процесі організації навчання застосовуються різні способи передачі і сприйняття навчальної інформації, зокрема:

- словесні (лекція, консультація, пояснення, бесіда);
- наочні (презентація, демонстрація);
- практичні (семінарське заняття; доповіді, реферати тощо).

Навчальна робота студента організовується та здійснюється під керівництвом викладача та/або самостійно. Зокрема: здобувачі вищої освіти працюють з друкованим інформативним матеріалом або з матеріалом мережі Інтернет, виконують усні та письмові завдання (контрольні питання, тести, есе), виступають з доповідями і презентаціями, підготовленими як індивідуальні проекти.

Методичні рекомендації щодо виконання різних видів робіт, інформація про методи навчання та форми оцінювання розміщені разом із робочою програмою дисципліни на сайті кафедри в розділі «Освітні компоненти» ОПП 2021 та на платформі Moodle.

Несвоєчасно виконані завдання не можуть бути оцінені у максимальну кількість балів, передбачену за їх виконання.

Пропущені семінарські заняття слід відпрацювати (згідно з графіком консультацій викладача).

У межах курсу передбачено можливість перезарахування результатів неформальної та/або інформальної освіти відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С.Макаренка.

Академічна доброчесність

Учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

Факти порушення особами, що навчаються, норм Кодексу академічної доброчесності Сумського державного педагогічного університету імені

А.С. Макаренка виносяться на розгляд Комісії з питань етики та академічної доброчесності.

Якщо студент має сумніви або непевність, що його дії або бездіяльність можуть порушити Кодекс академічної доброчесності Університету, він може звернутися за консультацією до Комісії.

За порушення правил академічної доброчесності особи, що навчаються в університеті, можуть бути притягнуті до таких форм відповідальності як: попередження; повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку тощо); позбавлення академічної стипендії; повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування з університету.

Система оцінювання та вимоги

Під час оцінювання результатів навчання застосовується накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання якості виконання студентами всіх видів аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, спрямованих на опанування навчального навантаження шляхом поточного та підсумкового контролю. Система оцінювання курсу реалізується згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів під час відвідування лекцій, роботи на практичних заняттях, виконання тестових завдань та виконання інших видів самостійної роботи.

Поточний контроль складається з таких компонентів:

- **75 балів:** робота на *практичних* заняттях – підготовка доповідей, усні відповіді, участь в обговоренні питань / дискусіях, виконання практичних індивідуальних завдань, виконання тестових завдань, розв'язання задач.

- **25 балів:** контроль *самостійної роботи* – підготовка до семінарів та опрацювання теоретичного матеріалу, виконання домашніх завдань, підготування рефератів тощо.

Разом – **100 балів**

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 – 34	F	незадовільно з повторним вивченням дисципліни

Рекомендовані джерела інформації

Право Європейського Союзу: навчальний посібник / ред.: Ж. Моне, Р. А. Петров. Київ: Істина, 2013. 384 с.

Тюріна О. В. Основи права Європейського Союзу : навч. посіб. Київ: ФОП О.С. Ліпкан, 2012. 100 с.

Право Європейського Союзу: Підручн. / За ред. Р.А. Петрова. Київ: Істина, 2017. 384 с.

Овечкіна О. С. Гармонізація національного законодавства із правом Європейського союзу у сфері інтелектуальної власності. *Право.ua*. 2017. № 2. С. 35-41.

Середа Т. Конституційно-правові основи інтеграції законодавства України до законодавства Європейського Союзу. *Юридична Україна*. 2017. № 4. С. 4-11.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. europa.eu – офіційний інтернет-портал Європейського Союзу
2. <https://eur-lex.europa.eu/> EUR-Lex – Онлайн доступ до законодавства Європейського Союзу
3. <https://eur-lex.europa.eu/collection/eu-law/treaties/treaties-force.html> – Договори Європейського Союзу
4. https://eeas.europa.eu/delegations/ukraine_uk – Представництво Європейського Союзу в Україні
5. <http://rada.gov.ua> – інформаційний сервер Верховної Ради України
6. eu-directory.ru – довідник з європейської інтеграції
7. www.coe.int – офіційна інтернет-сторінка Ради Європи
8. www.era.int – Академія європейського права (м. Трир).